

Erasmusbulletin nummer 1

Emailadres: erasmusklas@3primair.nl

Erasmusbulletin 13 december 2011

Het nieuwe Erasmusbulletin ligt voor u. Het is gemaakt door de Erasmusklassen van Heerjansdam, Barendrecht en Ridderkerk.

Wij werken samen binnen de Stichting 3 Primair.

De directie, IB-ers en leerkrachten vergaderen over het beleid en de leerkrachten volgen gezamenlijk scholing. Hierin hebben we vorig jaar met elkaar een portfolio ontwikkeld. U hebt het waarschijnlijk ontvangen. Uw kind wordt vanuit verschillende visies in beeld gebracht. Zo beschrijft het kind zichzelf, vertellen de ouders over hun zoon of dochter en omschrijft de leerkracht de leerling. Ook tests gaven conclusies in kwaliteiten van de leerling. Met deze intelligenties wordt er in de Erasmusklassa gewerkt. Een nieuw onderdeel dit jaar was het "Persoonlijk ontwikkelingsplan". Hierin wordt een minder sterke kant als leerdoel geformuleerd door het kind. Ieder kind heeft 6 weken bewust aan zijn of haar leerdoel gewerkt. De evaluatie vonden de leerkrachten belangrijk.

Zowel Erasmusklassa Barendrecht als Erasmusklassa Ridderkerk werkt samen met de Erasmus Universiteit Rotterdam. In het wetenschapsknooppunt werken de studenten van de universiteit in overleg met begaafde leerlingen van groep 7/8 en hun leerkrachten. Het gehele project is verdeeld over twee jaar. De onderwerpen filosofie, psychologie en hersenen zullen aan bod komen. De leerkrachten van de Erasmusklassen krijgen scholing en zijn betrokken bij het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van de lessenreeks. De lessen worden gegeven door studenten van de PABO en de universiteit. De eerste reeks is in november afgerond.

Barendrecht heeft lessen filosofie gevolgd en groep 7/8 van Ridderkerk heeft psychologielessen gehad en er onderzoek mee gedaan. U leest de artikelen hierover in het Erasmusbulletin.

Veel leesplezier.

Aanspreekpunten van de Erasmusklassa:

Barendrecht: De directeur van de Driehoek Atze den Ouden. (0180556847)

De IB-er van de Driehoek Ineke Zwanenburg (0180556847)

De IB-er van de Draaimolen Brigit Soeterbroek (0180615895)

Heerjansdam: Hanneke Vermeltfoort (0786774375)

Jolanda Noordermeer (0786774375)

Ridderkerk: De directeur van de Noord Ronald Klip (0180422567)

De IB-er van de Botter Monique Devilee (0180426731)

Erasmusklas Barendrecht

Hier een stukje van alle kinderen uit de Erasmusklas Barendrecht. We hebben er al een heleboel leuke weken opzitten. De eerste weken hebben de groepen gewerkt aan een gezamenlijke presentatie over een land. In groep 5/6 was dat een fantasie land en in groep 7/8 een ontwikkelingsland. De presentaties waren leuk en er was zelfs een sponsorloop georganiseerd voor de landen Tanzania en Kenia, in totaal € 418,- !

Groep 7/8 heeft ook lessen filosofie gevolgd van de Erasmusuniversiteit. Hier kwamen vele onderwerpen aan bod, zoals bijvoorbeeld “wat is de mens?” en de “gouden regel”. De Gouden Regel komt van de Duitse filosoof Emanuel Kant. Voorstanders van deze regel vinden dat een persoon zich moet gedragen zoals iedereen dat zou moeten doen. Stel: je steelt een reep chocola uit een winkel. Je kunt dan denken dat die winkelier die ene reep niet zal missen, maar wat nou als iedereen het zou doen? Het was ontzettend leuk om te zien hoe de kinderen hierover filosoferen en hoe eerlijk ze naar elkaar zijn. Ook met de les over dierproeven hebben de kinderen pittige gesprekken met elkaar gevoerd.

In groep 5/6 hebben we natuurlijk ook filosofielessen. Dit zet ook de kinderen uit deze groep aan het denken, zelfs nog na schooltijd en sommige zelfs 's nachts als ze moeten slapen. Dat is natuurlijk niet de bedoeling, dus ook daar konden we dan weer over filosoferen, want droom je nou of ben je wakker? De enige zekerheid die je hebt in leven is dat je twijfelt ☺

Op dit moment zijn beide groepen ontzettend druk met hun afronding van het project China. Dit wordt in beide groepen afgesloten met een presentatie over China en in groep 7/8 met een Chinees restaurant. Ook groep 5/6 blijft niet achter en maakt volgende week erg lekkere hapjes die uit China komen.

Na de kerstvakantie gaan alle kinderen individueel aan de slag. Na eerst in groepjes en in een grote groep gewerkt te hebben mogen ze nu hun eigen kwaliteiten laten zien. Voor de kerstvakantie moet iedereen zijn onderwerp inleveren en dan krijgen ze na de vakantie allemaal hun eigen opdrachtkaart. Helaas kunnen we dit niet in een presentatie aan de ouders laten zien, maar iedereen is welkom op de middagen dat er gepresenteerd wordt. De data volgen nog.

Ook de persoonlijke leerdoelen zullen in 2012 weer op het programma staan en wat 1 van de leerlingen (Tim vd Worm uit groep 5/6) erover schrijft wil ik graag met u delen, nadat ik toestemming van hem heb gekregen:

“Ik denk dat ik meer aan mijn eigen werkhouding moet werken. Want zelfstandig werken is erg belangrijk op school, want als je dat niet kan kun je niet alleen te werk gaan met een opdracht. En mijn inzetvermogen is soms wel laag en daar wil ik ook aan gaan werken, want zelfstandigheid kan je niet missen heb ik de afgelopen jaren wel gezien.”

De kinderen denken dus goed na over hun eigen mogelijkheden en beseffen dat zij verantwoordelijk zijn voor hun eigen leerproces.

Dus na alle leuke en leerzame weken die we al gehad hebben komen er in het jaar 2012 nog meer leuke en leerzame opdrachten aan. Dan wil ik als laatste iedereen hele fijne feestdagen toe wensen en een voorspoedig en gezond 2012 van alle kinderen uit de Erasmusklas en mijzelf. Veel plezier nog met het lezen van de stukjes van de kinderen.

Groetjes, Cathleen van den Ende

Wessel Pots

Met China vind ik het restaurant het leukst. Je mag alles zelf verzinnen en zelf koken. Een echt restaurant! Koken, personeel, inrichting alles wat bij een restaurant hoort mag je zelf doen. Ik hoor bij het personeel en ben met Quinten ober voor de drankjes. Het is gewoon heel leuk en je leert van elkaar hoe je alles het beste kunt doen. Op de Erasmus klas is het echt heel leuk. Als ik ernaartoe ga heb ik er altijd heel erg veel zin in. Niet alleen het restaurant is leuk. Denktank, filosofie maar over filosofie heeft iemand anders dus dat verklap ik niet.

Quinten Sol

Ons project China is heel leuk. Er was bijvoorbeeld een opdracht waarbij we Tangram gingen maken. De historie van Tangram is ook heel grappig. We hadden ook een opdracht dat we een (Chinese) kalender moesten maken. Een paar maakten de voorkant. Ik zat daar ook bij. Op de voorkant moest een draak komen. Daaruit werd er een gekozen. Hetzelfde gelde voor de achterkant. Daarop moest een slang komen. Maar de kalender zelf zat *heel* ingewikkeld in elkaar. Als afsluiting van het project hebben we een heel leuk idee. Maar wat, dat zeg ik niet..

Sterre Blok

*In de Erasmusklass doen wij veel presentaties
Soms gezamenlijk en soms in een groepje
Elke week kiezen wij een leerdoel
Daaraan moeten de kinderen zich houden
Drama vinden de kinderen erg leuk*

Aïcha Dagherir

Hallo mijn naam is Aïcha , en ik ga vertellen over het verschil van groep 5/6 en 7/8. Ik ben in het jaar 2010/2011 in groep 5/6 gekomen en dit jaar zit ik in groep 7/8.

In groep 5/6 heb je nog minder training in verantwoordelijkheid dan in 7/8. In 7/8 wordt voor een groot gedeelte van je werk als je eigen verantwoordelijkheid gegeven. Dat wordt gedaan zodat je weet wat op de middelbare school van je wordt verwacht. We krijgen daar vaak een preek over als iemand het niet bij zich heeft , terecht! Het is niet zo`n heel groot verschil tussen 5/6 en 7/8. Alleen de verantwoordelijkheid dan. En uiteraard natuurlijk het niveau!! Dit was mijn stukje over het verschil van 5/6 en 7/8.

Fleur den Os

Ik ga vertellen over het project China
We moeten allemaal opdrachten gaan maken. We hebben al veel opdrachten gedaan. De wasnowee was erg leuk we moesten als eerst allemaal stukjes uitknippen en verven en toen we dat gedaan hadden moesten we er een figuur van maken en die opplakken op een groot vel papier. We hebben ook een Chinese kalender gemaakt met alle maanden erop van 2012. Ook zijn we bezig geweest met de verdeling van het project. Als het zo ver is dat we het gaan presenteren worden ook alle dingen van China die we gemaakt hebben worden opgehangen.

Lisa Schriek

Ik ga wat vertellen over de filosofie lessen.

Wij vonden de filosofie lessen altijd erg leuk.

We hebben les gekregen van: juffrouw Roos en meester Matthijs.

Die hebben ons erg goed les gegeven.

We hebben erg leuke onderwerpen gehad, zoals: regels, dierenproeven, mens vergelijken met dieren en een les over allemaal filosofen. We hebben ook erg leuke opdrachten moeten doen, we moesten bijvoorbeeld discussiëren over deze stelling: stamt de mens af van de dier? Dan kreeg je in groepjes van 3, een WAAR of een NIET WAAR, en daar moest je dan argumenten voor bedenken waarom het wel of niet zo zou zijn. Daarna moest je met een groepje discussiëren dat de andere stelling had. Dat vonden we allemaal erg leuk. Ook kregen we in groepjes van 2 allemaal kaartjes. Daar stond iets op, zoals: het water van de zee is koud. Dan moest je dat kaartje neerleggen bij: ZEKER, NIET ZEKER of TWIJFEL. Ook dat was leuk. We moesten ook een keer een foto van ons huisdieren meenemen, we gingen toen vertellen over ons huisdier. En we gingen het toen over proefdieren hebben, en waarom die nodig zijn. We vinden het allemaal erg jammer dat die lessen afgelopen zijn.

De kinderen van 5/6 met hun werkje over impressionisme

De kinderen van 7/8 tijdens de filosofieles van de Erasmusuniversiteit

Erasmusklas Heerjansdam

De afgelopen weken zijn de kinderen van de Erasmusklas in Heerjansdam, met verschillende dingen bezig geweest.

Zo hebben we de eerste weken vooral gewerkt aan de presentaties over een zelf gekozen onderwerp. De kinderen hebben eerst geoefend met het maken van hogere orde vragen van Bloom. Daarna maakten de kinderen hun presentatie aan de hand van die hogere orde vragen van Bloom. Er kwamen veel verschillende onderwerpen voorbij en het was erg leuk en leerzaam om naar elkaars presentatie te kijken en te luisteren. Ook gaven de kinderen elkaar tips en tops.

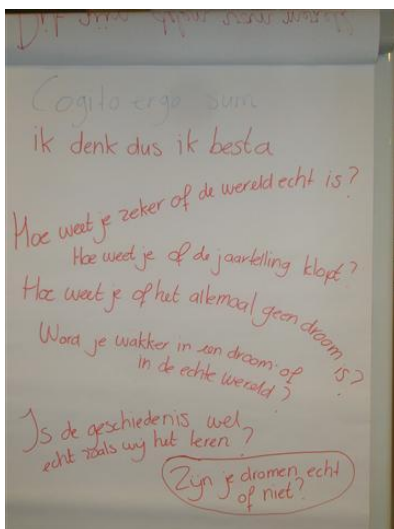

Verder zijn we begonnen met een project dat Energieke scholen heet. Het gaat over het binnenmilieu van de school en hoe we energie kunnen besparen in de school. De kinderen zijn in teams verdeeld en elk team neemt een bepaald onderwerp binnen het project voor zijn rekening. De kinderen gaan onderzoek doen binnen de school en maken hierover een presentatie. Sommige teams gaan met meetapparatuur aan de slag en anderen moeten een interview doen. Uit de presentaties moet dan naar voren komen waar we als school nog energie kunnen besparen en hoe het staat met het binnenmilieu van de school. Ook moeten ze hun eigen klas erbij betrekken door uit te leggen wat ze aan het doen zijn en hun bevindingen in hun eigen klas te presenteren.

Ook filosofeerden beide groepen over twijfelen en zeker weten aan de hand van een les over Descartes, een beroemde filosoof. Cogito ergo sum; ik denk dus ik besta.

En dit waren een paar vragen die naar boven kwamen.

Groep 7 en 8 hebben ook nog extra Engels gedaan en zijn nu bezig met nieuw werk waar ze in hun eigen klas aan moeten werken. Het heet Reis om de wereld in 80 dagen en is gebaseerd op het verhaal van Jules Verne. Door het maken van allerlei moeilijke opdrachten maken zij ook de reis die Jules Verne in zijn boek beschrijft.

En inmiddels hebben alle kinderen een Persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) gemaakt. Hierin staat waar zij de komende weken aan gaan werken. Iets waar ze beter in willen worden of wat ze graag willen leren.

Erasmusklas groep 5/6 Ridderkerk:

Groep 5/6 vergelijkt oude

apparaten.

Stan, Björn, Ashra, Sjoerd, Chloë, Jaimie, Jamie, Menno, Kjell, Danique, Daniël en Damien hebben verschillende oude apparaten gedemonteerd. De les was zowel een geschiedenisles, als een techniekles. De leerlingen demonteerden een oude telefoon, een walkman, een printer, een stereotoren, een föhn en een flipperkast. Wat verandert de techniek toch snel in de tijd! De leerlingen ontdekten tandwielen, hefboomen, schakelaars, etc. Zij vergeleken de binnenkanten van de apparaten met elkaar en met de techniek ontwierpen ze een nieuw, eigen apparaat.

De kinderen van groep 5/6 zijn zeer geïnteresseerd in de ruimte. De jongens kunnen veel vertellen over het onderwerp en zijn geboeid door het universum met het zwarte gat, de diamantplaneet, de Hubble telescoop en natuurlijk de ruimtereis van Andre Kuipers. 29 oktober hebben we een facultatieve excursie gehad naar het Natuur en Milieu Educatie centrum de Groene Draak. Tijdens de "Nacht van de Nacht" werd verteld over ons zonnestelsel, telescopen en nachtdieren. Ook schilder Ed van der Padt exposeerde met zijn schilderijen over de ruimte. Hij ontving ons maandag 7 november jl. in zijn atelier. Zijn schilderijen, de schildertechniek en zijn verhalen waren voor de kinderen een inspiratiebron om zelf zeer nauwkeurig en creatief aan het werk te gaan. De kinderen verzamelen nu nog meer informatie om te verwerken in een eigen werkstuk naar keuze. De eindresultaten zullen we in januari 2012 aan ouders en leerkrachten laten zien. De kinderen zullen u uitnodigen.

Erasmusklas groep 7/8 Ridderkerk:

Floris, Onno, Nienke, Ava, Joyce, Els, Rowan, Erik, Damien, Bryan, Berend en Sven schreven naar aanleiding van de hongersnood in de Hoorn van Afrika aan het begin van het schooljaar een hulpplan. “Op welke manier kun je een land in Afrika helpen?” Zij zochten in drietallen informatie en voegden de onderdelen bij elkaar om hulp te bieden aan een Afrikaans land. Verschillende bronnen moesten worden geraadpleegd. Ook het leren leren kwam aan bod en samenwerking was belangrijk. De foto's tonen de verwerking van een groepje die bij een maquette hun plan presenteerde met irrigatie voor een dorp. Een andere groep pakte het probleem rond de zandvlieg aan, met extra aandacht voor hygiëne. Een derde groep bedacht strengere wetten voor Somalië om de problemen van piraterij aan te pakken.

Groep 7/8 is 12 oktober jl. ontvangen op de Erasmus Universiteit voor de opening van de lessenreeks psychologie. De kinderen waren erg onder de indruk van de officiële toespraak van de professor in toga, de Pedel. De kinderen leerden hoe de hersenen werken en deden verschillende tests.

In de lessenreeks vertelden meester Cliff en juf Sophie over geheugen, concentratie en doorzettingsvermogen. De leerlingen maakten mindmaps hiervan in hun Breinboekje. Ook de invloeden werden als variabelen benoemd en verwerkt in testjes.

Voor de laatste les maakten de kinderen een eigen variant op een test. In hun eigen klas voerden de kinderen een DOG uit. De leerlingen testten het uitstel van een beloning. Op de foto's geeft de onderzoeker een kind een chocolade kruidnootje. Met de smaak in de mond, vertelt hij dat de leerling het volgende kruidnootje van het bord mag opeten. Maar als hij het laat liggen totdat hij terug komt, wordt het beloond met een extra kruidnoot. Er is van te voren een hypothese opgesteld. De onderzoeker verwachtte dat oudere leerlingen langer kunnen wachten op een beloning. De testpersonen werden gekozen uit groep 6, groep 8 maar ook uit groep 3. De onderzoekers observeerden “het wacht gedrag”. De hypothese werd bevestigd, maar ook de volgende conclusie werd getrokken n.a.v. de resultaten. Kinderen van de Erasmusklas kunnen langer wachten op een beloning. De gegevens zijn in een grafiek verwerkt en gepresenteerd op een onderzoeksposter.

De lessenreeks was zeer leerzaam.

